

<https://klopotenko.com/chy-pidhodyt-roslynne-moloko-dlya-vypichky-spysok-najkrashhyh-alternatyvnyh-napoyiv/>

3. Дейниченко Г. В., Золотухіна І. В., Сефіханова К. А. Дослідження консистенції молочно-білкових десертів з додаванням рослинної сировини. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З.Гжицького*. 2014. Т.13. №4 (50). Ч. 4. С. 20-45

Ольга МУСТЯЦА

ЗВО спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв

Науковий керівник – д-р екон.наук, професор
кафедри готельно-ресторанної справи та туризму

Ірина БАНЄВА

ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Початок повномасштабної війни, яка розпочалася у 2022 році, суттєво вплинула на всі галузі економіки України, харчова промисловість не є винятком. Ця сфера є однією з ключових, адже саме вона забезпечує населення харчовими продуктами. Її стабільне функціонування має стратегічну важливість не тільки для країни але й для західних партнерів.

Через пошкодження транспортної інфраструктури, блокування портів і ускладнення перевезень підприємства стикаються з перешкодами у постачанні сировини та доставці готової продукції.

17 березня 2022 р. Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку ООН (IFAD) також заявив, що війна в Україні вже призвела до зростання цін на продукти харчування та виникнення дефіциту основних сільськогосподарських культур у деяких країнах Близького Сходу та Північної Африки . Фонд також зазначив, що зважаючи на те, що близько третини світового експорту пшениці припадає на Росію та Україну, Близький Схід і Африка, які імпортують понад половину своїх зернових із цих країн, вже борються з проблемою голоду, і подальша нестача продовольства або зростання цін можуть призвести до злиднів і бідності мільйонів людей додатково.[1]

Війна також спричинила суттєві руйнування виробничої інфраструктури. Значна кількість підприємств опинилася в районах ведення бойових дій або на тимчасово окупованих територіях, що змусило їх або призупинити функціонування, або екстрено переміщувати виробничі потужності до більш безпечних регіонів. Це призвело до скорочення обсягів виробництва та виникнення перебоїв у ланцюгах постачання продукції.

Одним з таких прикладів є Компанія Лакталіс Україна. Це підрозділ міжнародної групи Lactalis – світового лідера з виробництва сирів і молочної продукції. На початку війни вони зупинили роботу в Миколаєві та деяких регіонах через обстріли та складні умови виробництва. Наразі вони відновили свою роботу. Багато підприємств та компаній налагодили своє виробництво та продовжують нас забезпечувати продукцією.

Особливої уваги заслуговує енергетичний аспект. Інтенсивні обстріли енергетичної інфраструктури спричинили систематичні перебої в електропостачанні, що суттєво ускладнило виробничі процеси. Для харчової промисловості стабільне енергопостачання є критично важливим, оскільки більшість операцій, таких як охолодження, зберігання та переробка, вимагають безперебійної роботи обладнання. У зв'язку з цими викликами підприємства почали активно впроваджувати альтернативні джерела енергії, використовувати генератори та впроваджувати технології енергоефективності. Такі заходи можна розглядати як значущий крок до зміцнення енергетичної незалежності галузі.

До основних проблем, які існують наразі на ринку праці відносять – мобілізацію працівників – 73%, дефіцит кадрів – 53%, відтік кваліфікованих кадрів за кордон – 48%(червень 2024 р.) [2]. Нові правила мобілізації суттєво вплинули на всі сектори ринку праці в Україні, але є особливо проблематичними там, де більшість робочої сили традиційно становлять чоловіки.

Особливу увагу слід приділити змінам у структурі попиту. В умовах невизначеності споживачі почали надавати перевагу базовим продуктам

харчування, товарам із тривалим строком зберігання та доступній за ціною продукції. Це змусило виробників переглядати асортимент, збільшувати обсяги виробництва соціально значущих товарів і коригувати цінову політику. Окрім цього, зросла важливість державного контролю за ціноутворенням на окремі категорії продукції.

Так у звичайних українців кошики в магазинах почали поповнюватись напівфабрикатами – коли приготувати їжу потрібно швидко і без зайвих зусиль, перемикання на продукти, які можуть довго зберігатися – тут свою роль відіграли літні блекаути; заготовки на зиму – це традиційно для українців, але саме зараз до закруток і консервування все більше долучається й молодь.[3]

Попри всі негативні чинники, харчова промисловість України продемонструвала вражаючу витривалість та стійкість. Підприємства зуміли оперативно пристосуватися до складних реалій, встановити альтернативні логістичні маршрути та частково відновити виробничі потужності. Ба більше, військові дії стимулювали розвиток внутрішнього ринку та зростання попиту на українську продукцію та товари, що, своєю чергою, сприяло посиленню економічної самодостатності країни.

Список використаних джерел:

1. ЦЕНТР ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Гавриленко Н. М., Широкий Г. М.; Юлдашев Р. Е. Світова продовольча криза як наслідок війни РФ проти України. Стор. 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-04/svitova_prod_kriza_09042022.pdf
2. Разумков центр. Трудові ресурси для повоєнного відновлення України (червень 2024р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/trudovi-resursy-dlia-povoienno-go-vidnovlennia-ukrainy-cherven-2024r>
3. Юрій Анатов. Український харчопром під час війни: як змінюються смаки споживачів і чи встигають за ними виробники. Головні тренди галузі та до чого тут держава. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mind.ua/publications/20280862-ukrayinskij-harchoprom-pid-chas-vijni-yak-zminyuyutsya-smaki-spozhivachiv-i-chi-vstigayut-za-nimi-virobniki>